

УДК 378.147
DOI 10.32342/2522-4115-2018-16-38

О.О. ПАВЛЕНКО,

доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри іноземної філології, перекладу та професійної мовної підготовки Університету митної справи та фінансів (м. Дніпро)

К.С. ЧОЙ,

доктор теологічних наук, доцент кафедри іноземної філології, перекладу та професійної мовної підготовки Університету митної справи та фінансів (м. Дніпро)

О.Є. БОНДАР,

старший викладач кафедри іноземної філології, перекладу та професійної мовної підготовки Університету митної справи та фінансів (м. Дніпро)

Д.Й. БЕ,

магістр з корейської мови, доцент кафедри іноземної філології, перекладу та професійної мовної підготовки Університету митної справи та фінансів (м. Дніпро)

О.О. ГОРБАНЬОВА,

старший викладач кафедри іноземної філології, перекладу та професійної мовної підготовки Університету митної справи та фінансів (м. Дніпро)

РОЗВИТОК ОСВІТНІХ ПРОГРАМ ПІДГОТОВКИ ПЕРЕКЛАДАЧІВ: ДОСВІД АВСТРІЇ, США, ПІВДЕННОЇ КОРЕЇ

Розглянуто питання розвитку освітніх програм підготовки перекладачів у трьох країнах з різних частин світу. Виявлено на прикладі Австрії, США та Південної Кореї, що програми підготовки перекладачів мають спільні риси: орієнтація на актуальні професійні стандарти для перекладацької професії; узгодженість освітніх і професійних стандартів для перекладачів; функціонування програм професійної підготовки перекладачів у контексті професійної діяльності; орієнтованість програм підготовки перекладачів на виклики глобалізації; обов'язкове опанування двох іноземних мов; удосконалення перекладацької компетентності (усної/письмової), зокрема у спеціалізованих вузькопрофільних сферах. Також виявлено відмінності: наявність/відсутність норми офіційного ліцензування освітніх програм професійної підготовки перекладачів; наявність/відсутність офіційної вимоги держави щодо здобуття ступеня магістра усного та письмового перекладу як умови допуску до професійної діяльності.

Ключові слова: підготовка перекладачів, освітня програма, усний переклад, письмовий переклад, ліцензована/неліцензована освітня програма.

Постановка проблеми. Актуальна і якісна професійна підготовка фахівців різних галузей є одним з важливих викликів сьогодення та запитів суспільства. Реформа вищої освіти входить до переліку «реанімаційного пакета реформ» України, тому що саме вища освіта має змогу орієнтуватися на виклики глобалізації, інтеграції, інформатизації тощо й швидко налаштовувати свою систему на їх вирішення. Зокрема йдеться про формування актуальних професійних компетентностей, а отже, про розвиток, «налагодження» освітніх програм під потреби транскордонного ринку, який потребує посеред-

ників у комунікації. Ними, у першу чергу, виступають перекладачі: «світовий ринок перекладу зростає на 15-25% щорічно» [1, с. 126].

Аналіз останніх досліджень та публікацій. У сучасних наукових дослідженнях теоретичні основи проблеми підготовки перекладачів висвітлюються з різних аспектів. Існує низка праць, які дають чітке уявлення щодо історичних аспектів перекладацької освіти, професійної підготовки усних і письмових перекладачів у зарубіжній школі, розвитку професійної підготовки перекладачів в університетах країн західної Європи тощо. Зокрема слід відзначити праці С. Амеліної, Н. Бідюк, Т. Георгієвої, А. Грос, А. Іванової, Н. Левицької, Ф. Майєра, І. Марцинківського, О. Сергєєвої, О. Тарнопольського, Л. Тархової, О. Шупта та ін.

Формулювання мети. Мета статті полягає у дослідженні питання розвитку освітніх програм підготовки перекладачів у трьох країнах з різних частин світу на прикладі Австрії, США та Південної Кореї та виявленні схожих рис та відмінностей з метою пошуку доцільних можливостей для імплементації цих програм в Україні.

Виклад основного матеріалу дослідження. Звертаючись до питання підготовки перекладачів, зазначимо, що в дослідженні ми спираємося на визначення поняття «професійна підготовка перекладачів», яке було розглянуто в попередній праці співавторів цієї статті О. Павленко, О. Бондар, Д. Бе [2, с. 89]. Тож перейдемо до вивчення досвіду зарубіжних країн щодо підготовки перекладачів.

Розвиток освітніх програм підготовки перекладачів: досвід США. З метою подальшого порівняння й формулювання висновків, розпочнемо з вивчення освітніх програм підготовки перекладачів у США. У результаті дослідження ринку освітніх послуг з навчання перекладу в США, зокрема на основі вивчення програм, що надають ступінь з перекладу (Translation Degree Overview), ми спиралися на рейтинг ALTA, США (<https://www.altalang.com/beyond-words/top-10-us-translation-schools/>) [3]. Слід зазначити, що рейтинги ALTA є цілісними, а не редукованими (див.: <https://uk.wikipedia.org/wiki/Редукціонізм>) [4]. Цей методологічний принцип спрощення уможливив ранжування програм, різних за типом сертифікатів та ступенів, що присвоюються (бакалавра, магістра, кандидата наук), за кількістю мов, що вивчаються, курсів, що пропонуються, кількістю викладачів, ресурсів, за доступністю програм, їх різноманітністю тощо. Слід визнати, що, передусім, у методологію ранжування ALTA закладено не статистичний аналіз, а поділ на програми за освітнім рівнем (бакалавр/магістр) з отриманням диплому та на освітні програми з отриманням сертифікатів.

Було з'ясовано, що з вересня 2009 р. в Топ-10 програм з навчання перекладу незмінними залишаються університети (Top 10 U.S. Translation Programs), а саме: Університет Галлодет (**Gallaudet University**), Кентський державний університет (**Kent State University**), Інститут міжнародних досліджень Міддлбері в Монтерей (Middlebury Institute of International Studies at Monterey), Державний університет штату Нью-Йорк Бінгемтон (State University of New York Binghamton / SUNY Binghamton), (University of Texas, Dallas) [3].

Топ-програми з отриманням сертифікату з перекладу (Top 5 Translation Certification Programs, <https://www.altalang.com/beyond-words/top-10-us-translation-schools/>) пропонують: Американський університет (American University), Бостонський університет (Boston University), Міжнародний університет Флориди (Florida International University), Державний університет штату Джорджія (Georgia State University), Нью-Йоркський університет (New York University / NYU) [3]. Зокрема програма Школи професійної підготовки Нью-Йоркського університету пропонує навчання мови, письмового та усного перекладу [5].

Узагальнюючи, можна визначити, що *бакалавр у галузі перекладу (Bachelor of Arts in Translation and Interpretation)* – це передпрофесійна програма, яка вводить основи теорії перекладу. Програма має основні курси з перекладу і також пропонує поглиблене вивчення іноземних мов з метою забезпечення іншомовних компетентностей. Попереднє завершення бакалаврської програми, яка передбачає спеціалізацію з іноземної мови або у відповідній галузі з курсовою роботою іноземною мовою, є необхідним для вступу на магістерську програму. Отже, випускникам програми бакалаврату в галузі перекладу надається право вступу до магістратури в галузі перекладу (професійний ступінь) або вони мають змогу йти працювати в урядових установах, бізнесі або промисловості, в перекладацьких агенціях або позаштатними перекладачами.

Ступінь *магістра і кандидата наук (PhD)* у галузі перекладу зазвичай належить до загальної освітньої програми з перекладу. Ці програми є міждисциплінарними (історична, лі-

тературна і наукова сфери), водночас вони дають основи загальних навичок перекладу. Комп'ютерні навички є важливим інструментом, тому що використання комп'ютерних програм перекладу та управління глосаріями часто є ключовим компонентом програм навчання перекладу. Випускники магістерських програм у галузі перекладу мають право надавати приватні (особисті) та корпоративні послуги з перекладу, працювати позаштатними перекладачами, розробниками програмного забезпечення для перекладу, бути співробітниками державних установ. Випускники PhD-програм часто залишаються працювати в академічній сфері та викладають лінгвістику або проводять дослідження, пов'язані з перекладом.

Однак слід відзначити, що найбільш конкретно програмою перекладу вважається та, яка надає магістерський ступінь з літературного перекладу (literary translation degree). Зазвичай присуджується ступінь магістра в галузі образотворчих мистецтв (Master of Fine Arts). У ході дослідження виявлено, що в США існує лише декілька таких програм. Зазначені освітні програми з літературного перекладу пропонують навчання теорії і практики літературного перекладу. Оскільки ці освітні програми є програмами в галузі образотворчих мистецтв, які часто пов'язані з творчим письмом (Creative Writing), студенти повинні проводити як творчі семінари з письма і письмового перекладу, так і теоретичні і практичні курси перекладу. Випускники програм у галузі образотворчих мистецтв мають право викладати на рівні бакалаврату та перекладати літературу англійською мовою як позаштатні перекладачі і співробітники перекладацької або видавничої компанії.

В останнє десятиріччя активно поширюється система самостійних магістерських програм. Ці освітні програми надають можливість фахівцям різних сфер з дипломом бакалавра у відповідній галузі знань (не обов'язково філологічної) здобути ступінь магістра з перекладу, що «суттєво розширить сферу їхньої професійної діяльності» [6]. Проведений аналіз підтвердив, що більшість програм спеціалізованого перекладу, зокрема судового/юридичного (court translation), медичного (medical translation), перекладу на конференції (conference translation), вивчаються на магістерському рівні. Після їх закінчення видається сертифікат (Certificate level). Наприклад, за освітніми програмами на здобуття юридичного сертифікату кандидатів готують для роботи в юридичних і судових установах. Щоб стати перекладачем у суді, програмою передбачено проходження державного тесту (складається з письмового й усного компонентів) з англійської та іноземної мов. Програма з отриманням сертифікату готує кандидатів до перекладу в правничій сфері: увага зосереджується на юридичних питаннях, професійній поведінці перекладача в залі суду, на підготовці до іспитів у державному суді.

Розвиток освітніх програм підготовки перекладачів: досвід Австрії. Австрія має найбільший досвід у підготовці перекладачів. Зазначимо, ще у 1943 р. у навчальних програмах одного з найстаріших вищих навчальних закладів Європи з професійної підготовки перекладачів (згодом він отримав назву: Інститут усних і письмових перекладачів при Віденському університеті) увага була зосереджена на основах перекладу [7]. Попит на перекладачів обумовив поширення та подальший розвиток освітніх програм підготовки перекладачів [8]. Вже університети Граца й Інсбрука пропонують освітні програми підготовки в галузі перекладу на двох рівнях: бакалаврату і магістратури. Розглянемо їхні освітні програми останнього десятиліття. На рівні бакалаврату (з 2011 р.) увага акцентується на розвитку основної мовної та комунікативної компетенцій, на засвоєнні лекційних курсів «Основи мовознавства», «Вступ до спеціальності перекладача», «Країнознавство», «Основи економіки та права» тощо. На рівні магістратури акценти зміщуються на послідовний та синхронний переклад, лінгвістику, критику перекладу – для письмових перекладачів; спеціальний та літературний переклад – для усних перекладачів. Тобто освітні програми розвиваються в напрямі опанування студентами теоретичних знань зі спеціалізованих дисциплін [6–8].

На початку 2010-х років в освітніх програмах починають з'являтися аспекти полікультурності та багатомовності, що й ознаменувало початок орієнтованості програм з підготовки перекладачів в Австрії на виклики глобалізації.

Так, у 2018 р. освітні програми підготовки перекладачів на рівні бакалаврату у Віденському університеті вже базуються на спецкурсах з вивчення транскультурного спілкування (transkulturelle Kommunikation); німецької і мінімум двох мов (на вибір: боснійська/хор-

ватська/сербська, англійська, французька, італійська, польська, португальська, румунська, російська, іспанська, чеська, угорська) [7, с. 1]; тексту і культури; полікультурності; професійної комунікації; аналізу дискурсу. На рівні магістратури йдеться про удосконалення усної і письмової перекладацької компетентності, зокрема у спеціалізованих вузькопрофільних сферах [7, с. 2].

Слід зауважити, що попри швидку мінливість вимог ринку праці та попит на вузькопрофільний переклад, в Австрії переважає система послідовного здобуття ступенів бакалавра і магістра (отже, система підготовки перекладачів в університетах), що зазвичай триває 5 років. Австрія як найстаріша класична школа з підготовки перекладачів продовжує розвивати перекладацькі програми повної вищої освіти.

Розвиток освітніх програм підготовки перекладачів: досвід Південної Кореї. Підготовка перекладачів у Південній Кореї та укладання освітніх програм регулюють «Норми сертифікації перекладачів» Міністерства юстиції Республіки Корея (набули чинності з 1 жовтня 2013 р.) [9]. Наявні освітні програми підготовки перекладачів на всіх рівнях: бакалаврату, магістратури, аспірантури.

Вимоги до фахівців з усного і письмового перекладу значно відрізняються, що впливає на розвиток освітніх програм підготовки усних і письмових перекладачів.

Письмовим перекладачем (розділ 5, пункт 2 зазначеного документа) має право бути: 1) людина, яка відповідно до закону про вищу освіту, здобула вищу освіту в університеті, зокрема в магістратурі зі спеціальності «іноземна мова», людина, яка має вчений ступінь вище бакалавра; 2) людина, яка має результати з кваліфікаційних іспитів з іноземної мови за нормативно визначеними критеріями. Отже, йдеться про виконання освітньої програми не нижче магістерської.

Щодо усного перекладу, то в Кореї не існує офіційної ліцензованої освітньої програми підготовки усних перекладачів. Навіть якщо людина працювала усним перекладачем, у багатьох місцях вимагають диплом магістра усного та письмового перекладача як основний документ. Особливо на міжнародному ринку перекладачів-фрілансерів диплом магістра письмового та усного перекладу має велику силу. Отже, магістерська програма з письмового та усного перекладу є найпривабливішою, оскільки найголовніша специфікація, яку повинен отримати усний перекладач у Південній Кореї, – це ступінь магістра усного та письмового перекладу. У багатьох закладах та підприємствах є чіткий поділ на випускників, що захистили диплом, і тих, хто пройшов навчання без захисту. Залежно від потреб підприємства їх запрошують на роботу, наприклад, у дослідницькі перекладацькі центри на базі магістратури.

У листопаді 1999 р. Корейський лінгвістичний університет першим заснував аспірантуру з усного та письмового перекладу (<http://gsit.hufs.ac.kr/>) для розширення сфер дослідження перекладу, і зараз керує внутрішньодержавними дослідженнями перекладу [10].

Спільні обов'язкові дисципліни освітньої програми: 1. Вступ до письмового та усного перекладу (Introducing Translation and Interpreting Studies) – дисципліна, на якій засвоюється база, необхідна для подальшого професійного розвитку навичок усного та письмового перекладу. Увага концентрується на теоретичних питаннях та розвитку здібностей, якими повинен володіти кожен перекладач, незалежно від спеціалізації перекладу. Освітньою програмою передбачено лекції з теорії і практики перекладу, професійної етики, практичного використання здібностей і застосування вмінь, необхідних для професійного перекладача тощо. **2. Спеціалізовані лекції I, II (Special Lecture)** – на лекціях студентів знайомлять з основними питаннями сфери перекладу, тематичним полем; розширюють розуміння студентами світу професії, передають знання у певній галузі промисловості, щодо різних тенденцій у перекладі.

Спільні дисципліни на вибір: 1) читання (та розбір) письмового та усного перекладу I, II (Translation and Interpreting Reading) – розширює розуміння усного та письмового перекладу; **2) імітовані конференції I, II (Mock Conference)** – для звикання до термінології, що використовують на міжнародних конференціях, до порядку та норм їх проведення; для досвіду конференцій ще до їх проведення.

Обов'язкові дисципліни за спеціальністю: 1. Послідовний переклад А-В/В-А I (Consecutive Interpretation I) – йдеться про розуміння основних понять у послідовно-

му перекладі, різницю між послідовним та синхронним перекладом, засвоєння базової майстерності послідовного перекладу. **2. Послідовний переклад А-В/В-А II (Consecutive Interpretation II)** – увага акцентується на тренуванні та застосуванні базової майстерності, якій навчалися на дисципліні «Послідовний переклад I», практиці перекладу по 2-3 хвилини текстів, складніших за ті, що проходили на попередньому курсі. **3. Послідовний переклад А-В/В-А III (Consecutive Interpretation III)**. На основі змісту дисципліни «Послідовний переклад II» проводять практику усного перекладу текстів вищого рівня тривалістю 4-5 хвилин, навчання з попередньою підготовкою. **4. Послідовний переклад А-В/В-А IV (Consecutive Interpretation IV)**. На основі змісту дисципліни «Послідовний переклад III» проводять практику усного перекладу текстів ще вищого рівня із складною інформацією тривалістю 4-5 хвилин, мета: розвиток майстерності спеціалізованого перекладу професійного перекладача. **5. Звичайний письмовий переклад А-В/В-А (Basic Translation)**. Вступна дисципліна у I семестрі, перша практична дисципліна, практика письмового перекладу текстів різних категорій, неспеціалізованих. Мета: формування здібностей/умінь розуміти, аналізувати та вирішувати проблеми власного перекладу. **6. Переклад економічних та комерційних текстів А-В/В-А/С-А (Translation of Economic and Commercial Texts)** – це практика письмового перекладу спеціалізованих текстів зі сфери економіки, фінансів, торгівлі з метою розвитку здібностей до письмового перекладу, отримання знань у відповідних сферах. **7. Вступ до синхронного перекладу (Introducing Simultaneous Interpreting)** – це спеціалізована обов'язкова дисципліна, що викладається у другому семестрі I курсу з метою набуття майстерності і навчитися способам двостороннього синхронного перекладу А->В / В->А.

Дисципліни за спеціальністю на вибір: **1. Виступи на теми / дебати про поточні справи I, II (Presentation/Debate in Current Affairs)** з метою сформування вміння розмовляти та слухати іноземну мову в спеціалізованих сферах. **2. Білінгвістична майстерність I, II (Advanced B Language Discourse)**. Мета: сформування вміння читати та писати іноземною мовою в спеціалізованих сферах. **3. Майстерність у корейській мові I, II (Advanced Korean Language Discourse)**. Дисципліна призначена для студентів, для яких корейська мова не є рідною, або для тих, чий рівень не досягає рівня рідної мови з метою розвитку вміння у говорінні, слуханні, читанні та писанні корейською мовою. **4. Письмовий переклад політичних та правових текстів А-В/В-А/С-А (Translation of Political and Legal Texts)** – це практика письмового перекладу текстів на актуальні політичні питання та правових текстів, мета: сформування вміння перекладати письмово та набуття знань у відповідних сферах. **5. Спеціалізований письмовий переклад (Advanced Translation):** обирають теми, які потребують на ринку перекладу, дають професійні знання у потрібній сфері. Студенти набувають професійних знань у спеціалізованій сфері, розробляють стратегії ефективного письмового перекладу, необхідні у різних ситуаціях і різних темах, і застосовують їх. **6. Літературний письмовий переклад (Literary Translation) (для студентів не англійського відділення)** – йдеться про звикання до особливостей літературного перекладу, що відрізняється від технічного, виховання уміння перекладати літературні тексти так, щоб зберегти стиль оригіналу, щоб читач визнав художню цінність твору. **7. Письмовий переклад зі сфери гуманітарних та соціальних наук (Translation in Humanities and Social Sciences) (для студентів не англійського відділення)**. Мета: розуміння особливостей письмового перекладу у сфері гуманітарних та соціальних наук, розвиток знань, потрібних у цій галузі. **8. Письмовий переклад наукових і технічних текстів А-В/В-А/С-А (Translation of Scientific and Technical Texts):** розглядають нові тенденції у науці та техніці, проводять практику на різні теми у різних сферах. Мета: зрозуміти особливості текстів у сфері техніки і науки, вміти обирати потрібну стратегію перекладу і дотримуватися її. **9. Медіапереклад (письмовий) А-В/В-А (Media Translation)** – це тренування перекладу фільмів, серіалів, новин, документальних відео, мультфільмів/коміксів/вебкоміксів, театральних вистав/мюзиклів/опер, виступів к-рор культури тощо. Мета: розуміння особливостей медіажанрів, уміння розробити та застосувати потрібну стратегію перекладу. **10. CAT (Computer-Aided Translation):** використання програмного забезпечення та різних інструментів, корисних для перекладу. Мета: розуміння їх принципів, особливостей і обмежень, вміння практично використати їх у разі потреби. **11. Практика письмового перекладу I, II (Translation Practicum)** – це проведення практики письмового перекладу через проекти, в яких програються змодельовані ситуації, з метою набут-

тя досвіду роботи у відповідних умовах, необхідного для перекладацької діяльності одразу після випуску. **12. Спеціалізований послідовний усний переклад А-В/В-А I, II (Consecutive Interpretation for Specific Areas).** Мета: накопичити професійну лексику, знання та інформацію, необхідні для спеціалізованого перекладу. Тривалість однієї практики перекладу така ж, як і в звичайному послідовному перекладі – 4-5 хв. **13. Синхронний усний переклад А-В/В-А I (Simultaneous Interpreting I)** – на заняттях обираються нескладні тексти на спеціалізовану тему і проводиться практика синхронного перекладу тривалістю від 8 до 15 хвилин. Викладається у першому семестрі II курсу. **14. Синхронний усний переклад II А-В/В-А (Simultaneous Interpreting II)** – на заняттях використовуються різні сценарії, виступи, тексти на різноманітні теми, на основі яких проводиться практика синхронного усного перекладу в спеціалізованій сфері тривалістю 15 хвилин. **15. Спеціалізований синхронний усний переклад А↔В (Simultaneous Interpretation for Specific Areas)** – тренується практика перекладу текстів на різні теми у спеціалізованих сферах; за мету ставиться досягнення рівня, що відповідає міжнародним конференціям; викладається у другому семестрі II курсу. **16. Громадський усний переклад А↔В (Community Interpreting А↔В)** – розглядається техніка усного перекладу (у розмовному стилі) у різних сферах, що виходять за межі традиційних тем конференцій, таких як: суд, медицина, управління.

Міністерство культури, спорту і туризму через Службу розвитку людських ресурсів Республіки Корея проводить іспит для гідів і видає національний сертифікат (www.kotga.or.kr) [11]. Принципових обмежень для складання іспиту немає. Будь-яка людина, незалежно від освіти, віку, досвіду роботи, громадянства може скласти іспит. Згідно із Законом про розвиток туризму (Tourism Promotion Act), розділ 38, вимогою до туристичних гідів є наявність сертифікату. Він засвідчує можливість людини використовувати іноземну мову для надання зручностей у подорожі іноземцям, що подорожують Кореєю, для пояснення чи супроводження їх по туристичних пам'ятках країни [12]. Сертифікат видається міністром культури, спорту і туризму після успішного складання іспиту.

Узагальнюючи вищевикладене, можна дійти висновку, що в США в підготовці перекладачів переважає система самостійних магістерських програм, які надають можливість фахівцям з дипломом бакалавра у відповідній галузі знань (не обов'язково філологічної) здобути ступінь магістра з метою розширення сфери їхньої професійної діяльності. В Австрії і в Південній Кореї переважає система підготовки перекладачів в університетах: система послідовного здобуття ступенів бакалавра і магістра, що зазвичай триває 5 років. Отже, мова йде про перекладацькі програми повної вищої освіти. Проте набирає обертів на запит часу розвиток освітніх спеціалізованих програм.

Висновки і перспективи подальших досліджень. У результаті дослідження питання розвитку освітніх програм підготовки перекладачів у трьох країнах з різних частин світу на прикладі Австрії, США та Південної Кореї виявлено, що програми підготовки перекладачів мають як спільні риси: орієнтація на актуальні професійні стандарти для перекладацької професії; узгодженість освітніх і професійних стандартів для перекладачів; функціонування програм професійної підготовки перекладачів у контексті професійної діяльності; орієнтованість програм підготовки перекладачів на виклики глобалізації (навчальні програми будуються навколо аспектів: мова, текст і культура; полікультурність; професійна комунікація; багатомовність; аналіз дискурсу); обов'язкове опанування двох іноземних мов; удосконалення перекладацької компетентності (усної/письмової), зокрема у спеціалізованих вузькопрофільних сферах, так і відмінності (наявність/відсутність норми офіційного ліцензування освітніх програм професійної підготовки перекладачів; наявність/відсутність офіційної вимоги держави щодо здобуття ступеня магістра усного та письмового перекладу як умови допуску до професійної діяльності). Перспективи подальших досліджень, на нашу думку, пов'язані з імплементацією в Україні кращих практик міжнародного досвіду щодо вдосконалення професійної підготовки перекладачів, зокрема й актуалізації освітніх програм їх підготовки.

Список використаних джерел

1. Сергєєва О.В. Професійна підготовка перекладачів референтів в університетах Великої Британії [Електронний ресурс] / О.В. Сергєєва // Науковий вісник Ужгородського на-

ціонального університету. Серія: Педагогіка. Соціальна робота. – 2011. – Вип. 20. – С. 126–128. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuuped_2011_20_49

2. Павленко О.О. Концептуальні підходи до підготовки перекладачів: сутність та системи підготовки (на прикладі США, Австрії, України) / О.О. Павленко, О.Є. Бондар, Джі Йон Бе // Вісник Кременчуцького національного університету імені Михайла Остроградського. – Кременчук: КрНУ, 2018. – Вип. 2 (109), ч. 2. – С. 89–94.

3. Top 10 U.S. Translation Schools [Electronic resource] // ALTA Language Services. – Access mode: <https://www.altalang.com/beyond-words/2009/09/23/top-10-us-translation-schools/>

4. Редукціонізм [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://uk.wikipedia.org/wiki/Редукціонізм>

5. The NYU School of Professional Studies Foreign Languages, Translation, and Interpreting program [Electronic resource]. – Access mode: <http://www.scps.nyu.edu/content/scps/academics/departments/foreign-languages/about.html>

6. Левицька Н.В. Концептуальні засади професійної підготовки перекладачів в країнах Західної Європи / Н.В. Левицька // Вісник Національної академії Державної прикордонної служби України. Педагогічні науки. – 2011. – № 5.

7. Universität Wien. Studiensevice und Lehrwesen (2018). Transkulturelle Kommunikation (Bachelor) [Electronic resource]. – Access mode: <http://slw.univie.ac.at/studieren/studienangebot/bachelor-und-diplomstudien/transkulturelle-kommunikation-bachelor/>

8. Mayer, F. Konzeptionelle Ausgestaltung der Ausbildung der Dolmetschern und Übersetzern [Electronic resource]. – Access mode: http://www.transforum.de/download/Mayer_BA_MA_in_Europa.pdf.

9. Норми сертифікації перекладачів / Міністерство юстиції Республіки Корея [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.moj.go.kr/doc_html/viewer/skin/doc.html?fn=f5ee442e4ec247a4999395d560285b48&rs=/doc_html/viewer/result/201810/

10. Аспірантура: Письмовий та усний переклад [Електронний ресурс] / Корейський лінгвістичний університет. – Режим доступу: <http://gsit.hufs.ac.kr/>

11. Туристичний переклад (гіди) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.kotga.or.kr

12. Закон про розвиток туризму (Tourism Promotion Act) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.law.go.kr/>

References

1. Sergeyeva, O.V. (2011). *Profesiina pidhotovka perekladachiv referentiv v universytetakh Velykoi Brytanii* [Professional training of interpreters-referents in British universities]. *Naukovy visnyk Uzhgorodskoho natsionalnoho universytetu. Pedagogika. Sotsialna robota* [Bulletin of the Uzhgorod National University : Pedagogy. Social work], issue 20, pp. 126-128. Available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuuped_2011_20_49 (In Ukrainian).

2. Pavlenko, O.O., Bondar, O.Ye. & Be Dzhii Ion (2018). *Kontseptualni pidkhody do pidhotovky perekladachiv : sutnist ta systemy pidhotovky (na prykladi SShA, Avstrii, Ukrainy)* [Conceptual approaches to training translators: essence and training systems (on the example of the USA, Austria, Ukraine)]. *Visnyk Kremenchutskoho natsionalnoho universytetu imeni Mykhaila Ostrohradskoho* [Bulletin of the Kremenchug National University named after Mikhail Ostrogradsky]. Kremenchuk, KrNU Publ., issue 2 (109), part 2, pp. 89-94. (In Ukrainian).

3. Top 10 U.S. Translation Schools. ALTA Language Services. Access mode : <https://www.altalang.com/beyond-words/2009/09/23/top-10-us-translation-schools/>

4. *Reduktsionizm* [Reductionism]. Available at: <https://uk.wikipedia.org/wiki/Редукціонізм> (in Ukrainian).

5. The NYU School of Professional Studies Foreign Languages, Translation, and Interpreting program. Available at: <http://www.scps.nyu.edu/content/scps/academics/departments/foreign-languages/about.html>

6. Levytska, N.V. (2011). *Kontseptualni zasady profesiinoi pidhotovky perekladachiv v krainakh Zakhidnoi Yevropy* [Conceptual framework for the training of translators in Western European countries]. *Visnyk Natsionalnoi akademii Derzhavnoi prykordonnoi sluzhby Ukrainy. Pedagogichni nauky* [Bulletin of the National Academy of the State Border Guard Service of Ukraine. Pedagogical sciences], no. 5. (In Ukrainian).

7. Universität Wien. Studienservice und Lehrwesen (2018). Transkulturelle Kommunikation (Bachelor). Available at: <http://slw.univie.ac.at/studieren/studienangebot/bachelor-und-diplomstudien/transkulturelle-kommunikation-bachelor/>

8. Mayer, F. Konzeptionelle Ausgestaltung der Ausbildung der Dolmetschern und Übersetzern. Available at: http://www.transforum.de/download/Mayer_BA_MA_in_Europa.pdf

9. *Normy sertyfikatsii perekladachiv* [Translators certification standards] *Ministerstvo yustytzii Respubliki Koreia* [Ministry of Justice of the Republic of Korea]. Available at: http://www.moj.go.kr/doc_html/viewer/skin/doc.html?fn=f5ee442e4ec247a4999395d560285b48&rs=/doc_html/viewer/result/201810/ (in Ukrainian).

10. *Aspirantura : Pysmovyi ta usnyi pereklad* [Postgraduate study: Written and oral translation]. *Koreiskyi linhvistychnyi universytet* [Korean Linguistic University]. Access mode : <http://gsit.hufs.ac.kr/> (in Ukrainian).

11. *Turystychnyi pereklad (hidy)* [Tourist translation (guides)]. Available at: www.kotga.or.kr (in Ukrainian).

12. *Zakon pro rozvytok turyzmu* [Tourism Promotion Act]. Available at: <http://www.law.go.kr/> (in Ukrainian).

Впервые проведен сравнительный анализ программ подготовки переводчиков в странах из разных частей мира на основе опыта Австрии, США, Южной Кореи. Авторами выявлены и обоснованы схожие черты и отличия образовательных программ подготовки переводчиков в странах из разных частей мира.

Ключевые слова: подготовка переводчиков, образовательная программа, устный перевод, письменный перевод.

The research paper considers the issue of the development of educational programmes for training translators and interpreters in the countries from different parts of the world based on the experience of Austria, the United States and South Korea. The authors identified and justified the similarities and differences in the programmes for training translators and interpreters in these countries.

Key words: training of translators and interpreters, educational programmes, translation, interpretation.

Одержано 03.10.2018.